

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS ĮSTATYMO NR. VIII-375 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1838, LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 42 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1839, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS TARNYBOS STATUTO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-1381 PAPILDYMO 31² STRAIPSNIO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1840 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1841

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. liepos 5 d. sprendimo Nr. SV-S-599 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7–10 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1838 (toliau – LŠS įstatymo projektas) ir susijusiam Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1839, kurių tikslas – plėsti Lietuvos šaulių sąjungos (toliau – LŠS) vaidmenį užtikrinant valstybės gyvybiškai svarbių funkcijų tęstinumą taikos ir karo metu, telkiant skirtingų institucijų pastangas ir išteklius, siekiant visų piliečių įsitraukimo ir aktyvaus dalyvavimo stiprinant nacionalinį saugumą ir keliant šalies atsparumo konvencinėms ir hibridinėms grėsmėms lygį, atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ (toliau – Programa), 240 punkte išdėstytą pagrindinę šios srities iniciatyvą – tęsti LŠS integraciją į valstybės gynybą ir maksimaliai išnaudoti LŠS potencialą ugdant visuomenės pilietiškumą ir patriotizmą, valią gintis, stiprinant atsparumą šiuolaikinėms grėsmėms, užtikrinant organizuotą dalyvavimą ginkluotoje gynyboje ir neginkluotame pilietiniame pasipriešinime, skiriant reikiamus išteklius LŠS keliamiems tikslams paremti ir sudarant palankesnes sąlygas šiai organizacijai stiprėti, kitas Programoje nurodytas piliečių atsparumui ir aktyviam dalyvavimui stiprinant nacionalinį saugumą skirtas iniciatyvas, taip pat dera su įgyvendinamomis Programoje numatytomis koordinuoto valstybės institucijų atsako į nacionalinio saugumo grėsmes ir veiksmingos krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemos sukūrimo iniciatyvomis (Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 624 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5332 ir su juo susijusių įstatymų projektų atšaukimo ir Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Lietuvos Respublikos Seimui pateiktas Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1819 ir jo lydimieji įstatymų pakeitimo projektai, kuriais, be kita ko, siekiama pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms ir krizėms, krizių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo procesus koordinuoti Vyriausybės lygmeniu, tam įsteigiant Nacionalinį krizių valdymo centrą), tačiau pasiūlyti Seimui tobulinti LŠS įstatymo projektą pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1.1. Atsižvelgiant į nustatomus LŠS – valstybės remiamos ir padedančios užtikrinti nacionalinį saugumą ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą savanoriškos sukarintos ir universalios asociacijos tikslus, pavedamų uždavinių ir vykdomų funkcijų apimtį, numatomus pakeitimus, susijusius su LŠS vado skyrimu, atskaitomybe bei LŠS finansavimu, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme Vyriausybei nustatytus pagrindinius uždavinius koordinuoti nacionalinį saugumą stiprinančių priemonių įgyvendinimą, Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatas, pagal kurias pasirengimui ginkluotai gynybai ir pasipriešinimui agresijai vadovauja Vyriausybė, krašto apsaugos ministras, Lietuvos kariuomenės vadas, ministerijos ir kitos valstybės institucijos pagal teisės aktų nustatytą kompetenciją, siūlome LŠS įstatymo projekto 12 straipsnyje, kuriame apibrėžiamas LŠS santykis su Vyriausybe, nustatyti, kad Vyriausybė sudaro patariamąsias funkcijas atliekančią LŠS veiklos koordinavimo tarybą (toliau – Taryba). Taryba svarstytų LŠS veiklos kryptį ir prioritetų, finansavimo ir kitus strateginius klausimus, šiais klausimais teiktų rekomendacijas ir pasiūlymus Vyriausybei, LŠS suvažiavimui, LŠS vadui ir krašto apsaugos ministrui. Siūlome nustatyti, kad Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina Vyriausybė. Į Tarybos sudėtį būtų įtraukiami Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos, Lietuvos kariuomenės, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir kitų ministerijų atstovai, atsižvelgiant į LŠS įstatymo projekto trečiajame skirsnyje apibrėžiamus LŠS santykius su valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, prireikus ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų atstovai. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, siūlome atsisakyti LŠS įstatymo projekto 12 straipsnio 2 dalies nuostatos, pagal kurią Vyriausybė galėtų paskirti LŠS veiklą koordinuojančią instituciją.

1.2. Siūlome tikslinti LŠS įstatymo projektu siūlomus nustatyti Vyriausybės įgaliojimus ir funkcijas: patikslinti LŠS įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalies nuostatą, kad LŠS statutą tvirtina Vyriausybė, ir nustatyti, kad LŠS statuto projektą rengia ir LŠS suvažiavimui teikia Vyriausybės įgaliota institucija, o ne Vyriausybė.

Siūlome tikslinti LŠS įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalį ir aiškiai nurodyti, kad Vyriausybė šio įstatymo nustatyta tvarka skiria į pareigas LŠS vadą (atleidžia iš jų, nušalina nuo pareigų, taip pat jų apdovanoja) arba Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka perkelia į LŠS vado pareigas, o LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 7 dalyje nurodytu atveju – skiria laikinąjį LŠS vadą. Siūlomi Vyriausybei nustatyti įgaliojimai skirti LŠS vadą atitinka LŠS įstatymo projektu siūlomus pokyčius – plėsti LŠS vaidmenį užtikrinant gyvybiškai svarbių funkcijų tęstinumą ir telkiant skirtingų institucijų pastangas bei išteklius, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme Vyriausybei nustatytus pagrindinius uždavinius, tarp jų užtikrinti, kad visos civilinės valstybės institucijos ir Lietuvos ūkio infrastruktūros objektai būtų parengti privalomiems gynybos bei civilinės saugos uždaviniams vykdyti, ir neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio, kuriame apibrėžti pagrindiniai Vyriausybės įgaliojimai, nuostatoms (šio straipsnio 14 punkte nustatyta, kad Vyriausybė vykdo kitas pareigas, kurias Vyriausybei numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis ir kiti įstatymai).

1.3. Atsižvelgiant į šio nutarimo 3 punkte nurodytas priežastis, dėl kurių siūloma nepritari Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1841 ir LŠS skiriamas lėšas tvirtinti atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme, išskiriant jas iš Krašto apsaugos ministerijos asignavimų, siūlome išbraukti LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 2 dalies nuostatą, kad LŠS vadas yra LŠS skiriamų valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, o LŠS įstatymo projekto 13 straipsnį, kuriame apibrėžiami LŠS santykiai su Krašto apsaugos ministerija, papildyti ir nustatyti, kad krašto apsaugos ministras yra LŠS skiriamų valstybės biudžeto asignavimų valdytojas.

1.4. Siūlome nustatyti, kad terminuotą darbo sutartį su LŠS vadu sudaro Krašto apsaugos ministerija (atitinkamai išbraukti LŠS įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad terminuotą darbo sutartį su LŠS vadu sudaro Vyriausybės kanceliarija, ir šiuo aspektu patikslinti LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 10 dalį ir 43 straipsnio 4 dalį). Taip pat siūlome tikslinti LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 18 dalį ir nustatyti, kad LŠS vadas yra tiesiogiai pavaldus krašto apsaugos ministrui, nekeičiant šios dalies nuostatos, kad LŠS vadas atskaitingas LŠS suvažiavimui ir Vyriausybei.

1.5. LŠS įstatymo projektu siekiama plėsti esamas LŠS funkcijas. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad LŠS gali vykdyti funkcijas, padedančias užtikrinti valstybei gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymą konfliktų, krizių ir ekstremaliųjų situacijų metu – padėti gyventojams patenkinti būtinuosius poreikius, telkti pasaulio bendruomenės paramą Lietuvai ir pan. Vienas iš LŠS įstatymo projekto 7 straipsnyje išvardytų LŠS tikslų – stiprinti nacionalinį saugumą telkiant Lietuvos Respublikos piliečius aktyviai prisidėti prie valstybės gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymo užtikrinimo. Tačiau LŠS įstatymo projekte nenustatoma šiam tikslui pasiekti skirtų LŠS funkcijų ar teisių. LŠS įstatymo projekto 9 straipsnyje nurodytos LŠS funkcijos ir 11 straipsnyje nurodytos LŠS teisės lieka tokios pačios, kokias nustato galiojantis teisinis reguliavimas. Siekiant aiškumo, kokiomis priemonėmis ar veiksmais LŠS siektų šių tikslų, o piliečiai galėtų aktyviai prisidėti prie gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymo užtikrinimo, siūlome minėtus straipsnius papildyti nuostatomis, apibrėžiančiomis LŠS funkcijas ir teises siekiant užtikrinti gyvybiškai svarbias valstybės funkcijas (valstybės institucijų ir savivaldybių institucijų veiklą ir jos tęstinumą, ekonominės ir civilinės infrastruktūros funkcionavimą, gyventojų būtinųjų poreikių tenkinimą, vidaus saugumą, tarptautinę veiklą), įvertinus jų santykį su mobilizacine sistema, nustatančia gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymą mobilizacijos metu, mobilizacijos sistemos subjektams skiriamas valstybės mobilizacines užduotis, civilinio mobilizacinio personalo rezervo sudarymą ir kitas funkcijas.

Šiame kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys į Seimui pateikto Lietuvos Respublikos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9, 14, 15, 18, 33 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1830 nuostatas, kuriomis tikslinamos LŠS funkcijos, susijusios su LŠS pagalba civilinės saugos pajėgoms. Siūlytume LŠS įstatymo projekto 19 straipsnio nuostatas suderinti su nurodytu įstatymo projektu siūlomais pakeitimais.

1.6. Siūlome LŠS įstatymo projekto preambulėje, 7, 8, 9, 11, 13 ir 21 straipsniuose vartojamą sąvoką „pilietinis ir tautinis ugdymas“ keisti į sąvoką „pilietinis ir patriotinis ugdymas“ atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“, 34 punkto nuostatas, pagal kurias užtikrinant valstybės ir savivaldybių institucijų bei piliečių pasirengimo remti ginkluotos gynybos užduočių vykdymą turi būti remiamas būtent LŠS vykdomas pilietinis ir patriotinis ugdymas.

1.7. LŠS įstatymo projekto 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad Lietuvos kariuomenė padeda LŠS planuoti, organizuoti ir vykdyti šaulių karinį rengimą, pasirengimą pagalbinėms gynybos užduotims vykdyti ir pilietiniam pasipriešinimui. Tačiau pilietinis pasipriešinimas ir pagalbinės gynybos funkcijos gali apimti tiek ginkluotus, tiek neginkluotus

veiksmus, kurie nėra susiję su Lietuvos kariuomenės funkcijomis. Atsižvelgiant į tai, siūlome LŠS įstatymo projekte išsamiau reglamentuoti LŠS santykį su Lietuvos kariuomene ir Lietuvos kariuomenės pagalbą LŠS.

1.8. LŠS įstatymo projekto 27 straipsnio 5 dalyje išvardytos pagrindinės šaulių kategorijos: koviniai šauliai, ginkluoto pasipriešinimo šauliai, neginkluoto pasipriešinimo šauliai ir jaunieji šauliai. LŠS įstatymo projekte neatskleidžiama kovinių šaulių, ginkluoto pasipriešinimo šaulių ir neginkluoto pasipriešinimo šaulių samprata, todėl siūlome papildyti LŠS įstatymo projektą naujomis sąvokomis, apibrėžiančiomis šias šaulių kategorijas.

1.9. LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad LŠS vadu gali būti skiriamas ne tik karys, bet ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnas arba į atsargą išėjęs vidaus tarnybos sistemos pareigūnas LŠS narys, o LŠS įstatymo projekto 49 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad LŠS vado pavaduotojais ir rinktinių vadais gali būti tik šauliai, kurie nėra profesinės karo tarnybos kariai. Pažymėtina, kad pagrindinio LŠS uždavinio – pasirengimo valstybės gynybai ir pilietiniam pasipriešinimui įgyvendinimas reikalauja ne tik specialiųjų žinių, bet ir ilgametės nepertraukiamo darbo patirties planuojant, organizuojant ir vykdant karinį rengimą, o už šio uždavinio įgyvendinimą atsakingas asmuo turėtų turėti reikiamas karybos žinias ir tinkamą karinį parengtumą. Atkreiptinas dėmesys, kad karinio planavimo ir karinio sprendimo priėmimo proceso sistemiškai yra mokomi tik Lietuvos kariuomenės karininkai. Todėl siūlome LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 3 dalyje nustatyti, kad LŠS vadu gali būti skiriamas tik aukštąjį išsilavinimą ir ne žemesnį kaip pulkininko (jūrų kapitono) laipsnį turintis profesinės karo tarnybos, tarnybą rezerve atliekantis ar atsargos karys LŠS narys. Atsižvelgus į šį pasiūlymą, vidaus tarnybos sistemos pareigūnas arba į atsargą išėjęs vidaus tarnybos sistemos pareigūnas LŠS narys negalėtų būti skiriamas LŠS vadu; atitinkamai reikėtų atsisakyti LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 9 dalies ir 43 straipsnio 3 dalies nuostatų ir tikslinti 30 straipsnio 10, 11 ir 12 dalių nuostatas.

Siūlome LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 12 dalyje nustatyti, kad LŠS vadui mokamos pareiginės algos dydis lygus Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 60 straipsnyje 3 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotam tarnybiniam atlyginimui, pridėjus 3,5 Seimo patvirtinto atitinkamų metų pareiginės algos bazinio dydžio, kuris taikomas apskaičiuojant valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigines algas (atlyginimus), priedą už atsakomybę per mėnesį.

1.10. LŠS įstatymo projekto 34 straipsnyje reglamentuotos mokymų centro funkcijos ir kitos su mokymų centro viršininko pareigybe ir mokymų centro finansavimu susijusios nuostatos. Tačiau iš LŠS įstatymo projekto 34 straipsnio nuostatų neaišku, koks yra mokymų

centro statusas – ar tai atskiras juridinio asmens statusą turintis subjektas, ar tai LŠS struktūrinis padalinys. Atkreiptinas dėmesys, kad LŠS įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, jog LŠS struktūra reglamentuojama LŠS statute, todėl jeigu mokymų centras yra LŠS struktūrinis padalinys, siūlome atsisakyti mokymų centro detalaus aprašymo ir LŠS įstatymo projekte dėstyti tik svarbiausias su mokymų centru susijusias nuostatas (t. y. nustatyti tik mokymų centro funkcijas).

1.11. LŠS įstatymo projekto 48 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad šauliui iš LŠS skirtų valstybės biudžeto asignavimų apmokama LŠS vado LŠS Centro valdybos pritarimu nustatyta dalis asmeninių išlaidų ginklams, jų priedėliams ir šaudmenims įsigyti šaulio tarnybai. LŠS įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad didesnis finansavimas leistų geriau aprūpinti šaulius, užtikrinti geresnes ir kokybiškesnes tarnybos sąlygas. Padidinus LŠS finansavimą, būtų sudarytos sąlygos taip pat ir aprūpinti šaulius tarnybiniais ginklais, todėl asmeninių išlaidų ginklams apmokėjimas iš valstybės biudžeto būtų netikslingas. Atsižvelgiant į tai, siūlome atsisakyti LŠS įstatymo projekto 48 straipsnio 6 dalies nuostatų.

1.12. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 3 straipsnio 2 dalis nustato, kad jeigu yra Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų įstatymų prieštaravimų, taikomos Darbo kodekso nuostatos, išskyrus atvejus, kai šis kodeksas pirmenybę suteikia kitų įstatymų normoms. Atsižvelgiant į tai, kad LŠS įstatymo projekte nustatytais atvejais sudarius darbo sutartį yra taikomos Darbo kodekso nuostatos, LŠS įstatymo projekto nuostatos dėl drausminės atsakomybės, drausminių nusižengimų, nušalinimo nuo darbo, darbo laiko, darbo sutarties sudarymo turi būti suderintos su Darbo kodekso nuostatomis.

Pažymėtina, kad LŠS įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalis nustato, jog šaulio teisių, pareigų, mokymo ir tarnybos užduočių vykdymas įgyvendinant LŠS tikslus, uždavinius, funkcijas ir teises yra laikomas šaulio tarnyba, tačiau LŠS įstatymo projekte nustatytais atvejais su šauliu yra sudaroma darbo sutartis. Svarstyтина, ar šaulio tarnyba turėtų būti reguliuojama darbo sutartimi, kurią sudarius atsirandantys individualieji darbo santykiai yra reglamentuojami Darbo kodekso nuostatomis, atsižvelgiant į tai, kad skirtingas tarnybos santykių ir darbo santykių pobūdis lemia ir taikytinų jiems reguliavimo metodų bei priemonių specifiką. Todėl LŠS įstatymo projektas nesukuria aiškumo, kaip praktikoje būtų taikomos kai kurios juo siūlomos įtvirtinti nuostatos. Atkreiptinas dėmesys, kad Darbo kodeksas nenumato galimybės taikyti drausminę atsakomybę, jame nėra nuostatų dėl drausminių nusižengimų ir drausminių nuobaudų, nors šie klausimai reglamentuojami LŠS įstatymo projekto 43–46 straipsniuose, o LŠS įstatymo projekto 43 straipsnio 1 dalis nustato, kad šauliui, padariusiam drausminį nusižengimą (kuris 45 straipsnio 1 dalyje apibrėžiamas kaip šaulio tarnybos pareigų nevykdymas arba netinkamas jų vykdymas dėl šaulio kaltės), skiriama drausminė

nuobauda. LŠS įstatymo projekto 38 straipsnio nuostatos dėl šaulio nušalinimo nuo pareigų taip pat iš esmės skiriasi nuo nustatytų Darbo kodekso 49 straipsnyje, įskaitant skirtingus nušalinimo pagrindus, darbo užmokesčio mokėjimo nušalinimo laikotarpiu nuostatas ir pan.

LŠS įstatymo projekto 30 straipsnio 19 dalyje ir 49 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad, kai tai būtina LŠS pratyboms, mokymams ar kitiems renginiams organizuoti, jiems vadovauti ar dalyvauti, kasdienė LŠS vado, jo pavaduotojų, rinktinių vadų ir jų pavaduotojų, šaulių, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo laiko trukmė gali viršyti aštuonias darbo valandas. Neaišku, ar siekiama, kad tokiame aštuonias valandas viršijančiam darbo laikui būtų taikomos Darbo kodekso nuostatos (pavyzdžiui, šio kodekso 119 straipsnis, nustatantis reikalavimą gauti darbuotojo sutikimą dirbti viršvalandinį darbą ir galimą viršvalandžių trukmę, ar 144 straipsnis, įtvirtinantis apmokėjimo už viršvalandžius nuostatas).

1.13. Siūlome papildyti LŠS įstatymo projekto 48 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatoma, kad šaulį, atliekantį šaulio tarnybą ir pateikusių tai patvirtinančią LŠS vado, jo pavaduotojo arba rinktinės vado išduotą pažymą, privaloma išleisti iš darbo iki 10 darbo dienų per metus, ir numatyti galimybę vidaus tarnybos sistemos pareigūno dalyvavimą LŠS veikloje tarnybos metu suderinti su statutinės įstaigos vadovu.

2. Nepritarti Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1381 papildymo 31² straipsniu įstatymo projektui Nr. XIVP-1840, kuriuo siūloma nustatyti vidaus tarnybos sistemos pareigūno perkėlimo į LŠS vado pareigas tvarką, atsižvelgiant į tai, kad šio nutarimo 1.9 papunkčiu siūloma atsisakyti nuostatų, pagal kurias vidaus tarnybos sistemos pareigūnas arba į atsargą išėjęs vidaus tarnybos sistemos pareigūnas LŠS narys galėtų būti skiriamas LŠS vadu. Atitinkamai nelieta poreikio siūlomu reglamentavimu papildyti Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutą.

3. Nepritarti Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1841, kuriuo siūloma nustatyti, kad valstybės biudžeto asignavimų valdytojai yra ne tik įstaigų, bet ir asociacijų, nurodytų Seimo patvirtintame valstybės biudžete, vadovai, o LŠS vadovas yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas yra specialus biudžeto sudarymą ir vykdymą, asignavimų valdytojų pareigas, teises ir atsakomybę reglamentuojantis įstatymas, todėl nustatant asignavimų valdytojo statusą turėtų būti laikomasi Biudžeto sandaros įstatymo 4 straipsnio, kuriame yra aiškiai nustatyti kriterijai (sąlygos), kurias turi atitikti įstaiga, kad jos vadovas būtų laikomas asignavimų valdytoju, nuostatų. Konkrečios įstaigos įrašymas į Biudžeto sandaros įstatymo 4 straipsnį negalėtų būti laikomas kriterijumi (sąlyga), kaip tai suprantama pagal šiuo metu galiojančias šio įstatymo straipsnio nuostatas.

Atsižvelgiant į LŠS reikšmę ir valstybės siekį užtikrinti tinkamą LŠS finansavimą, kuris būtų žinomas valstybės biudžeto tvirtinimo metu, siūlome LŠS skiriamas lėšas tvirtinti atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme, jas išskiriant iš Krašto apsaugos ministerijos asignavimų.

4. LŠS įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad LŠS veiklai finansuoti bus skiriami valstybės biudžeto asignavimai, kurie turėtų būti ne mažesni kaip 2 proc. Krašto apsaugos ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Šiuo metu tai sudarytų daugiau nei 30 mln. eurų per metus. Taip pat pažymima, kad tai nebūtų krašto apsaugai skiriamo valstybės biudžeto finansavimo, kuris šiuo metu siekia 2,52 proc. BVP, lėšos.

Pažymėtina, kad pagal Konstitucijos 94 straipsnio 4 punktą valstybės biudžeto projektą rengia Vyriausybė. Konstitucijos 130 straipsnyje nustatyta, kad Vyriausybė sudaro valstybės biudžeto projektą ir pateikia jį Seimui. Taigi, Konstitucijoje įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą yra nustatyti tik Vyriausybei. Konstitucijos nuostata, kad įgaliojimus rengti valstybės biudžeto projektą turi Vyriausybė, reiškia, kad Vyriausybė – ir tik ji – turi įgaliojimus valstybės biudžeto projekte numatyti, kiek lėšų ir iš kokių pajamų šaltinių turėtų būti gauta, kiek lėšų ir kokiems tikslams turėtų būti skirta ir kt. Valstybės biudžeto projekte numatydama valstybės išlaidas, Vyriausybė yra saistoma atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės imperatyvo, konstitucinio valdžių padalijimo principo, kitų Konstitucijos normų ir principų. Pažymėtina, kad konstitucinis atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės imperatyvas, būtinumas užtikrinti konstitucines asmens teises ir laisves bei apsaugoti kitas Konstitucijoje įtvirtintas vertybes suponuoja Vyriausybės pareigą rengiant valstybės biudžeto projektą atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. liepos 11 d. nutarimas).

Ministras Pirmininkas

Krašto apsaugos ministras